

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me
	www.ombudsman.co.me

Broj: 01-817/22
Podgorica, 7. jul 2023. godine
VR/VR

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st. 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br.42/11, 32/14, 21/17) i čl. 41 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br. 53/14), nakon završenog ispitnog postupka, po pritužbi XX, iz Nikšića, daje

MIŠLJENJE

I UVOD

1. XX, iz Nikšića, podnio je pritužbu na rad Uprave policije CB Herceg Novi, Osnovnog državnog tužilaštva u Herceg Novom, Privrednog suda Crne Gore, advokatske kancelarije "XX", tj. lično advokata XX, iz Herceg Novog, te Javnih izvršitelja XX i XX, iz Herceg Novog i Javne izvršiteljke XX, iz Nikšića.

2. Podnosilac je u pritužbi ukazao na kršenje ljudskih prava i sloboda zbog događaja koji se desio dana 30. juna 2012. godine, čije je detalje bliže opisao u pritužbi, s tim u vezi žaleći se na postupanje pojedinih službenika Uprave policije CB Herceg Novi, kojima je prijavio predmetni događaj. Naveo je i sljedeće okolnosti: da se rješenje Osnovnog državnog tužilaštva Herceg Novi Kt.br. XXX/2012 od 21. septembra 2012. godine o odbačaju krivične prijave bazira na lažnim iskazima XX, izvršnog direktora DOO "XX" Herceg Novi i Agencije "XX" (jednog od okrivljenih lica obuhvaćenih krivičnom prijavom), te na lažnom predstavljanju događaja, da DOO "XX" Herceg Novi do danas ne postupa po pravosnažnim presudama Osnovnog suda u Herceg Novom, ukazujući na navodne propuste koji su se dešavali u postupku izvršenja presude tog suda P.br. XXX/16-12 od 23. novembra 2016. godine i osporavajući rad postupajućeg sudije tog suda XX; iskazao nezadovoljstvo postupanjem advokata XX, iz Herceg Novog i osporio presudu Privrednog suda Crne Gore Mal.br. XXX/16 od 11. maja 2017. godine, dovodeći u pitanje mogućnost naplate potraživanja po osnovu navedene presude od strane postupajuće Javne izvršiteljke XX.

3. Instituciji Zaštitnika podnosilac je dostavio i dopunu pritužbe u kojoj je u bitnom ponovio navode iz iste, ali i ukazao da XX, izvršni direktor "XX" DOO Herceg Novi, kao i Agencije "XX", koja, kako je naveo, posluje u sastavu "XX" DOO, ne izvršava pravosnažne sudske presude, te da javni izvršitelji ne mogu da naplate potraživanja.

II ISPITNI POSTUPAK

4. Cijeneći navode pritužbe u dijelu koji se odnosi na rad Uprave policije CB Herceg Novi, Osnovnog državnog tužilaštva u Herceg Novom, Osnovnog suda u Herceg Novom, Privrednog suda Crne Gore, advokatske kancelarije "XX", tj. lično advokata XX, iz Herceg Novog i Javne izvršiteljke XX, iz Nikšića, Zaštitnik podsjeća da se o tim navodima izjasnio u svojim aktima br. 01-352/18-2 od 4. juna 2018. godine, br. 01-3583/18 od 5. februara 2019. godine, br. 01-190/19, 01-247/18 od 4. aprila 2019. godine, br. 01-465/19 od 11. septembra 2019. godine i br. 01-466/19 od 30. oktobra 2019. godine, o kojima je podnosilac uredno obaviješten. Stoga, Zaštitnik neće postupiti u odnosu na navedeni dio pritužbe, primjenom čl. 34. st. 1 tač. 7 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

5. Međutim, kako se podnosilac pritužbe žalio da izvršni direktor "XX" DOO Herceg Novi ne postupa po pravosnažnim presudama Osnovnog suda u Herceg Novom, a imajući u vidu nadležnost Zaštitnika u odnosu na neizvršavanje sudskih odluka (čl. 17 Zakona o Zaštitniku/ci), Zaštitnik je u cilju sagledavanja preduzetih radnji na izvršenju pravosnažnih presuda tog suda P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine i P.br. XXX/17 od 4. decembra 2017. godine, a u cilju ekonomičnosti postupka, pokrenuo jedinstveni ispitni postupak, te zatražio i dobio izjašnjenja od Javnih izvršitelja XX i XX, iz Herceg Novog.

6. Postupajući po zahtjevu Zaštitnika, Javna izvršiteljka XX dostavila je kompletne spise predmeta posl. oznake I.br. XXX/2016, dok je Javni izvršitelj XX u izjašnjenju i dopuni izjašnjenja izvijestio Zaštitnika o svim preduzetim mjerama i radnjama, navodeći da su iste preduzete blagovremeno i u skladu sa određenim sredstvima i predmetima izvršenja, a po rješenju I.br. XXX/2019 od 30. avgusta 2019. godine. Posebno je istakao da izvršni povjerilac nije postupio po zaključku I.br. XXX/2019 od 29. oktobra 2019. godine, te da izvršni dužnik ne posjeduje imovinu na kojoj se može sprovesti izvršenje.

III UTVRĐENE ČINJENICE

7. Na osnovu navoda iz pritužbe i u prilogu dostavljene dokumentacije, uvida u spise predmeta posl. oznake I.br. XXX/2016, te izjašnjenja Javnog izvršitelja XX, sa dostavljenom dokumentacijom, u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je postupajući po predlogu za izvršenje izvršnog povjerioca XX, iz Nikšića, od 10. maja 2016. godine, Javna izvršiteljka XX donijela rješenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave I.br. XXX/2016 od 11. maja 2016. godine, kojim je usvojila predlog izvršnog povjerioca za izvršenje na osnovu pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine, te radi namirenja novčanog potraživanja odredila izvršenje na novčanim sredstvima izvršnog dužnika "XX" DOO Herceg Novi;

- da je podneskom od 25. maja 2016. godine, tadašnji punomoćnik izvršnog povjerioca, advokat XX, iz Herceg Novog, zatražio je od Javne izvršiteljke XX da se obrati Centralnoj banci Crne Gore (u daljem tekstu: CBCG), radi pribavljanja obavještenja o stanju računa izvršnog dužnika koje isti posjeduje kod poslovnih banaka u Crnoj Gori, tj. da li su isti aktivni ili u blokadi, kao i da od izvršnog dužnika, drugih fizičkih ili pravnih lica, državnih organa, organa državne uprave i organa

lokalne uprave, pribavi podatke o svoj imovini izvršnog dužnika, a koji su neophodni za sprovođenje izvršenja, kako bi na osnovu dobijenih podataka izvršni povjerilac bio u mogućnosti da se odredi u vezi sa eventualnom promjenom sredstava izvršenja;

- da je dopisom Javne izvršiteljke XX, upućenom Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave (bez naznake datuma sačinjavanja istog), a radi uspješnog sprovođenja izvršnog postupka, zatražena informacija da li izvršni dužnik DOO "XX" Herceg Novi posjeduje neko motorno vozilo i koje;

- da je dopisom Javne izvršiteljke XX od 24. maja 2016. godine upućenom CBCG zatražena informacija da li je rješenje I.br. XXX/2016 od 11. maja 2016. godine sprovedeno, kao i informacija o redu naplate izvršnog povjerioca;

- da je shodno dopisu Ministarstva unutrašnjih poslova – PJ Herceg Novi broj: 22-233/16-XXXX/2 od 27. maja 2016. godine, Javna izvršiteljka obaviještena da izvršni dužnik "XX" DOO Herceg Novi nema registrovanih vozila na ime firme, kod te PJ;

- da je shodno dopisu CBCG broj: 05-5197-2/2016 od 2. juna 2016. godine, Javna izvršiteljka XX obaviještena da je Odjeljenje za prinudnu naplatu te banke dana 13. maja 2016. godine primilo i procesuiralo rješenje I.br. XXX/2016 od 11. maja 2016. godine i da se isto nalazi na 6. mjestu u redosljedu naplate;

- da je Javna izvršiteljka XX dopisom od 8. oktobra 2018. godine zatražila od CBCG dostavljanje podatka da li je došlo do promjene u redu namirenja za izvršnog povjerioca, da li ima priliva na računima izvršnog dužnika, kao i koji povjerioci su ispred XX u redu namirenja;

- da je dopisom CBCG broj: 05-7843-2/2018 od 11. oktobra 2018. godine, Javna izvršiteljka XX obaviještena da će odgovor na zahtjev od 8. oktobra 2018. godine biti proslijeđen nakon dobijenog dokaza o uplati od 5,00€ na račun CBCG 907-92001-XX, a u skladu sa tarifnim stavom 7.4 Odluke o utvrđivanju tarife po kojoj se obračunavaju naknade za vršenje usluga koje obavlja ta banka;

- da je Javna izvršiteljka XX uz dopis od 15. oktobra 2018. godine uputila izvršnom povjeriocu dopis zaprimljen od CBCG povodom upita za stanje blokade u predmetu I.br. XXX/2016, te ga na osnovu istog obavijestila da je potrebno da u roku od tri dana od prijema dopisa uplati iznos od 5,00€ na račun CBCG 907-92001-XX i dokaz o uplati dostavi u kancelariju Javne izvršiteljke, kako bi isti dostavili banci radi povratne informacije;

- da u spisima predmeta ne postoji dokaz da je izvršnom povjeriocu uredno dostavljen navedeni dopis Javne izvršiteljke XX od 15. oktobra 2018. godine, niti da je ista preduzela bilo koju dalju procesnu radnju na izvršenju pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine;

- da je Javni izvršitelj XXX donio rješenje o izvršenju I.br. XXX/2019 od 30. avgusta 2019. godine, kojim je usvojio predlog izvršnog povjerioca XX, iz Nikšića, od 26. avgusta 2019. godine, za izvršenje na osnovu pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. XXX/17 od 4. decembra 2017. godine, radi prinudne naplate novčanog potraživanja odredio izvršenje na

novčanim sredstvima izvršnog dužnika "XX" DOO Herceg Novi, te ukoliko na računima izvršnog dužnika nema dovoljno sredstava za namirenje potraživanja odredio izvršenje popisom, procjenom pokretnih stvari izvršnog dužnika, te prodajom istih do potpunog namirenja izvršnog povjerioca iz iznosa dobijenog prodajom;

- da je posredstvom CBCG, dana 2. septembra 2019. godine izvršena blokada računa izvršnog dužnika DOO "XX" DOO Herceg Novi;

- da je Javni izvršitelj XXX zaključkom od 24. oktobra 2019. godine obavijestio izvršnog povjerioca da je sprovođenje izvršenja na računima izvršnog dužnika bilo bez uspjeha, te da do dana izdavanja ovog zaključka nije bilo naplate blokadom računa (zaključak uredno dostavljen izvršnom povjeriocu dana 24. oktobra 2019. godine);

- da je Javni izvršitelj XX zaključkom od 29. oktobra 2019. godine obavijestio izvršnog povjerioca da je popis i procjena pokretnih stvari izvršnog dužnika po rješenju o izvršenju I.br. XXX/2019 od 30. avgusta 2019. godine bila bez uspjeha, jer nijesu nađene pokretne stvari podobne za popis, poučio ga o mogućnosti da u roku od 30 dana od dana prijema obaviještenja o bezuspješnom popis predloži da se ponovo sprovede popis, te mu ukazao da će se, ukoliko ne predloži da se popis ponovo sprovede ili ako se ni prilikom ponovnog popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, izvršenje obustaviti (zaključak uredno dostavljen izvršnom povjeriocu dana 4. novembra 2019. godine);

- da izvršni povjerilac nije postupio po zaključku Javnog izvršitelja XX od 29. oktobra 2019. godine i u zakonskom roku predložio da se ponovo sprovede popis;

- da prema stanju u izvršnim spisima I.br. XXX/2019, izvršni povjerilac ne posjeduje imovinu na kojoj se može sprovesti izvršenje, u skladu sa predlogom za izvršenje izvršnog povjerioca tj. rješenja o izvršenju¹;

- da ne postoji dokaz da je Javni izvršitelj XX nakon toga preduzeo bilo koju dalju procesnu radnju u ovom izvršnom postupku;

IV RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO

A. Ustav Crne Gore ("Sl. list CG", br.1/07, 38/13)

Član 6 stav 1 i 2

Crna Gora jemči i štiti prava i slobode.
Prava i slobode su nepovredivi.

Član 19

Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda.

¹ I.br.487/2019 od 30.08.2019.godine.

Član 32

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.

B. Zakon o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl. list CG", br. 36/11, 28/14, 20/15, 22/17, 76/17, 25/19)

Hitnost i redosljed postupanja

Član 6 stav 1

Postupak izvršenja i postupak obezbjeđenja su hitni.

POSTUPAK IZVRŠENJA

I. OPŠTE ODREDBE

Osnov za izvršenje

Član 17

Izvršenje se određuje na osnovu izvršne isprave ili vjerodostojne isprave, ako zakonom nije drukčije propisano.

Izvršne isprave

Član 18 tačka 1

Izvršne isprave su:

- 1) izvršna sudska odluka i sudsko poravnanje;

Obim izvršenja

Član 27 stav 1

Izvršenje se sprovodi sredstvima i na predmetima koji su navedeni u predlogu za izvršenje. Ako sredstva i predmeti izvršenja nijesu navedeni u predlogu za izvršenje, javni izvršitelj sprovodi izvršenje sredstvima i na predmetima za koje smatra da su najcjelishodniji i da će se time obezbijediti najpovoljnije namirenje izvršnog povjerioca.

Promjena sredstava i predmeta izvršenja

Član 27a

Ako namirenje nije moguće sprovesti sredstvima i na predmetima izvršenja koji su već određeni, sud, odnosno javni izvršitelj će, na predlog izvršnog povjerioca, rješenjem promijeniti sredstvo i predmet izvršenja ili odrediti da se izvršenje nastavi i drugim sredstvima i na drugim predmetima.

Utvrđivanje dužnikove imovine

Član 32 stav 1 i 2

Izvršni dužnik je obavezan da, na zahtjev suda ili javnog izvršitelja, dostavi sve podatke o svojoj imovini i prihodima, kao i druge podatke koji su neophodni za sprovođenje izvršenja.

Podatke iz stava 1 ovog člana sud ili javni izvršitelj može zatražiti i od drugih fizičkih i pravnih lica, odnosno državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne uprave.

IV. DOSTAVLJANJE

Načini dostavljanja

Član 43 stav 1

Dostavljanje pismena koja proizilaze iz okvira rada javnog izvršitelja vrši se neposrednim predavanjem ili preko pošte. Potvrdu o izvršenom dostavljanju potpisuje primalac i lice koje vrši dostavljanje. Primalac će na dostavnici slovima napisati dan prijema.

Shodna primjena

Član 46

Na pitanja u vezi dostavljanja koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

2. Popis i procjena stvari

Predmet popisa

Član 84

Predmet popisa su stvari koje se nalaze u državini izvršnog dužnika, kao i njegove stvari koje se nalaze u državini izvršnog poverioca ili trećih lica.

Bezuspješan popis

Član 89

Ako se prilikom popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, javni izvršitelj će o tome obavijestiti izvršnog poverioca koji nije prisustvovao popisu.

Izvršni poverilac može, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja o bezuspješnom popisu, odnosno od dana bezuspješnog popisa kome je prisustvovao, predložiti da se ponovo sprovede popis. Javni izvršitelj može da ponovi popis i bez predloga izvršnog poverioca.

Ako izvršni poverilac u roku iz stava 2 ovog člana ne predloži da se popis ponovo sprovede ili ako se ni prilikom ponovnog popisa ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja, izvršenje će se obustaviti.

C. Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br.42/11, 32/14, 21/17)

Član 34 stav 1 tačka 7

Zaštitnik/ca neće postupiti po pritužbi, ako:

7) ako je pritužba ponovljena, a nijesu podnijeti novi dokazi;

Član 41

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Kad Zaštitnik/ca utvrdi da je došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se povreda otklonila, kao i rok za njeno otklanjanje.

D. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 1

Obaveza poštovanja ljudskih prava

Visoke strane ugovornice jamče svim licima pod njenom jurisdikcijom prava i slobode utvrđene u Dijelu I. ove konvencije.

Član 6 stav 1

Pravo na pravično suđenje

Svako tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanom na osnovu zakona.

IV ZAKLJUČNA OCJENA

8. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, Zaštitnik konstatuje: da je postupak izvršenja pred Javnom izvršiteljkom XX započet dana 10. maja 2016. godine, podnošenjem predloga za izvršenje na osnovu izvršne isprave – pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine; da je postupajuća Javna izvršiteljka donijela rješenje o izvršenju I.br. XXX/2016 od 11. maja 2015. godine; da je, postupajući po podnesku tadašnjeg punomoćnika izvršnog povjerioca, advokata XX, od 25. maja 2015. godine, Javna izvršiteljka uputila dopis Ministarstvu unutrašnjih poslova (tada Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave) i CBCG, radi pribavljanja relevantnih informacija bitnih za predmetni izvršni postupak, bliže označenih u dijelu III ovog Mišljenja; da je Javna izvršiteljka dana 8. oktobra 2018. godine uputila dopis CBCG radi, kako je prethodno navedeno, dostavljanja podatka da li je došlo do promjene u redu namirenja za izvršnog povjerioca, da li ima priliva na računima izvršnog dužnika, kao i koji povjerioci su ispred XX u redu namirenja; da je dana 15. oktobra 2018. godine, a nakon dostavljenog obavještenja i naloga CBCG, dopisom obavijestila izvršnog povjerioca o obavezi da uplati označeni novčani iznos, kako bi banka dostavila traženu informaciju. Predmetni postupak izvršenja je i dalje u toku.

9. Zaštitnik primjećuje da je tadašnji punomoćnik izvršnog povjerioca, neposredno nakon podnošenja predloga za izvršenje, dana 26. maja 2016. godine podnio predlog Javnoj izvršiteljki da, osim pribavljanja podatka od CBCG u dijelu informacije da li su računi izvršnog dužnika kod poslovnih banaka aktivni ili u blokadi, pribavi i od izvršnog dužnika, drugih fizičkih pravnih lica, državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne uprave podatke o svojoj imovini izvršnog dužnika, a koji su neophodni za sprovođenje izvršenja.

10. S tim u vezi, Zaštitnik konstatuje da u spisima predmeta nema dokaza da je po podnijetom predlogu od 26. maja 2016. godine Javna izvršiteljka u potpunosti preduzela sve mjere i radnje usmjerene ka utvrđivanju cjelokupne imovine izvršnog dužnika, dakle ka utvrđivanju i pokretne i nepokretne imovine.

11. Nadalje, Zaštitnik konstatuje da je za vrijeme privremene suspenzije postupajuće Javne izvršiteljke XX, predmet u određenom periodu bio u radu kod drugog Javnog izvršitelja, tj. u konkretnom u radu kod Javnog izvršitelja XX. Međutim, prema stanju u spisima predmeta proizilazi da u tom periodu nijesu preduzimate mjere i radnje u skladu sa rješenjem o izvršenju I.br. XXX/2016 od 11. maja 2015. godine, odnosno u skladu sa prednje navedenim predlogom punomoćnika izvršnog povjerioca, usmjerenim na utvrđivanju cjelokupne imovine izvršnog dužnika.

12. Pri tom, Zaštitnik zapaža da je prva radnja nakon vraćanja izvršnih spisa Javnoj izvršiteljki XX preduzeta dana 8. oktobra 2018. godine, kada je, kako je to prethodno navedeno, od CBCG zatraženo dostavljanje podatka da li je došlo do promjene u redu namirenja za izvršnog povjerioca, da li ima priliva na računima izvršnog dužnika, kao i koji povjerioci su ispred XX u redu namirenja.

13. Dalje proizilazi da je Javna izvršiteljka XX, saglasno datom izjašnjenju CBCG, uputila obavještenje izvršnom povjeriocu da na ime naknade za vršenje usluga koje obavlja ta banka, plati iznos od 5,00€. Međutim, prema stanju u spisima predmeta, ne postoji dokaz da je izvršni povjerilac o pomenutoj obavezi uredno obaviješten. U tom pravcu, Zaštitnik ukazuje Javnoj izvršiteljki na obavezu da predmetno obavještenje uredno dostavi izvršnom povjeriocu, te na obavezu i podnosiocu pritužbe, da nakon prijema obavještenja, uredni isplati navedeni novčani iznos.

14. Konačno, Zaštitnik konstatuje da od 15. oktobra 2018. godine do danas, u predmetu posl. oznake I.br. XXX/2016 nijesu preduzimate mjere i radnje u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju (u daljem tekstu: ZIO).

15. Zaštitnik podsjeća da se prema stavu Evropskog suda za ljudska prava, izvršenje presude mora smatrati dijelom "suđenja" prema članu 6², te da kašnjenje u izvršenju presude može se opravdati u posebnom okolnostima. Međutim, to ne smije biti tako da ugrožava suštinu prava zaštićenog prema članu 6 stav 1 Konvencije³. Dakle, obaveza izvršenja znači učinkovito i ekonomično vođenje izvršnog postupka, koje podrazumijeva takvu ulogu vlasti koja se svodi na to da razumno pomognu izvršenju presude u korist stranke koja je spor dobila, ali ne da garantuje izvršenje u svim okolnostima⁴.

² Vidjeti predmet *Hornsby protiv Grčke*, presuda od 19. marta 1997. godine, Izvještaju o presuda i odlukama 1997-II, str. 510, stav 40.

³ Vidjeti predmet *Immobiliare Saffi protiv Italije* (VV), br.22774/93, stav 74, ECHR 1999-V).

⁴ Vidjeti predmet *Fuklev protiv Ukrajine*, br. 71186/01, presuda od 7. juna 2005, st.84-86.

16. Najzad, bez obzira da li je dužnik privatni ili društveni akter, na državi je da preduzme sve neophodne mjere da se pravosnažna sudska presuda izvrši, kao i da, pri tome, obezbijedi djelotvorno učešće njenog cijelog aparata⁵.

17. Zaštitnik ukazuje da je načelo hitnosti u izvršnom postupku, propisano nacionalnim zakonodavstvom, kao izraz ustavno – pravnog načela na pravično i javno suđenje. Ovo načelo, kao pravni standard, znači pravo i obavezu svih učesnika u sudskom postupku da, u svakoj fazi postupka, jednako i blagovremeno postupaju i preduzimaju sve potrebne radnje, u rokovima i na način propisan Ustavom i zakonom.

18. Postupak izvršenja pravosnažne presude je od posebnog značaja za stranke u postupku, jer se upravo u tom postupku obezbjeđuje izvršenje prava i obaveza, koja su priznata pravosnažnom presudom suda.

19. Zaštitnik podsjeća, da postupak izvršenja, ne znači samo pravo na izvršenje presude u formalno-pravnom smislu (donošenjem odgovarajućih odluka u postupku – rješenja i zaključaka), već i pravo na izvršenje presude u materijalno – pravnom smislu, koje znači blagovremeno ostvarenje prava utvrđenog presudom. Iz tog razloga se pravo na suđenje u razumnom roku obezbjeđuje djelotvornim postupanjem svih učesnika u izvršnom postupku, koje u konačnom dovodi do izvršenja prava i obaveza, koja su priznata odlukom Suda.

20. Predmet *Jovović protiv Crne Gore*⁶, povezan je sa neizvršenjem sudske presude protiv dva privatna lica. Bez obzira da to da li izvršenje treba da se obavi u odnosu na privatni subjekt ili u odnosu na državu, država ima dužnost da preduzme sve potrebne korake u okviru svojih nadležnosti da bi se izvršila pravosnažna sudska presuda. Izvršenje pravosnažnih sudskih presuda dio je procesnih obaveza koje garantuju pravično suđenje i u tome država mora da obezbijedi djelotvorno učešće cijelog državnog aparata, a ukoliko to ne učini smatra se da ne ispunjava uslove definisane u članu 6 stav 1.

21. U vezi sa navedenim, ESLJP je u presudi *Mijanović protiv Crne Gore*⁷ zauzeo pravno stanovište u pogledu tumačenja povrede čl. 6 st. 1 Konvencije, prema kojem sprovođenje pravosnažnih obavezujućih odluka u državama koje prihvataju vladavinu prava, ne mogu da ostanu neoperativne na štetu jedne strane. Shodno tome, izvršenje sudske presude ne može se spriječiti, učiniti nevažnim i neopravdano odložiti.

22. Imajući u vidu izložena stanovišta ESLJP, a dovodeći ih u vezu sa periodima neaktivnosti, odnosno nepreduzimanja mjera i radnji usmjerenih ka izvršenju pravosnažne presude P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine, donijete u korist ovdje podnosioca pritužbe, Zaštitnik konstatuje da je u predmetu pos. oznake I.br. XXX/2016 izostalo postupanje u skladu sa zahtjevima iz čl. 6 EKLJP.

⁵ Vidjeti, mutatis mutandis, predmet Pini i drugi protiv Rumunije, br.78028/01 i 78030/01, stavovi 174-189, ECHR 2004-V (izvodi).

⁶ Presuda od 18. jula 2017. godine, predstavka br. 46689/12.

⁷ Presuda od 17 septembra 2013. godine, predstavaka br.19580/06.

23. U odnosu na postupanje u predmetu posl. oznake I.br. XXX/2019, Zaštitnik konstatuje da je: Javni izvršitelj XX, postupajući po predlogu za izvršenje izvršnog povjerioca od 26. avgusta 2019. godine, donio rješenje o izvršenju I.br. XXX/2019 od 30. avgusta 2019. godine, na osnovu pravosnažne i izvršne isprave – presude Osnovnog suda u Herceg Novom, posl. oznake P.br.XXX/17 od 4. decembra 2017. godine, te radi prinudne naplate potraživanja odredio izvršenje na svim novčanim sredstvima izvršnog dužnika “XX” DOO Herceg Novi, koji se vode kod svih poslovnih banaka u Crnoj Gori, kao i ukoliko na računima izvršnog dužnika nema dovoljno sredstava za namirenje potraživanja odredio izvršenje popisom, procjenom pokretnih stvari izvršnog dužnika, te prodajom istih do potpunog namirenja izvršnog povjerioca iz iznosa dobijenog prodajom; da je dana 2. septembra 2019. godine posredstvom CBCG izvršena blokada računa izvršnog dužnika; da je Javni izvršitelj zaključkom od 24. oktobra 2019. godine obavijestio izvršnog povjerioca da je sprovođenje izvršenja na računima izvršnog dužnika bilo bez uspjeha, te da do dana izdavanja tog zaključka nije bilo naplate blokadom računa, da je Javni izvršitelj zaključkom od 29. oktobra 2019. godine obavijestio izvršnog povjerioca da je popis i procjena pokretnih stvari izvršnog dužnika po rješenju o izvršenju I.br. XXX/2019 od 30. avgusta 2019. godine ostala bez uspjeha, jer nijesu nađene pokretne stvari podobne za popis.

24. Izvršni povjerilac nije postupio u skladu sa nalogom Javnog izvršitelja XXX i u roku od 30 dana od dana prijema obaviještenja o bezuspješnom popisu predložio da se ponovo sprovede popis, nakon čega Javni izvršitelj nije obustavio izvršenje, shodno čl. 89 st. 3 ZIO, ali isto tako Zaštitnik primjećuje da nije preduzimao procesne mjere i radnje u daljem toku postupka.

25. S tim u vezi, Zaštitnik je posebno cijenio navode podnosioca pritužbe da Agencija “XX” radi u sastavu DOO “XX” DOO Herceg Novi, odnosno da se radi o jednom pravnom licu, pa, stoga, upućuje podnosioca da navedenu činjenicu ima pravo istaći u postupku izvršenja, ali ujedno ukazuje Javnim izvršiteljima XX i XX da u daljem toku postupka provjere ove navode podnosioca pritužbe, a imajući u vidu prednje navedene standarde iz čl. 6 Konvencije.

26. U konačnom, a imajući u vidu osnov povrede prava na koji se pritužbom ukazuje, Zaštitnik upućuje podnosioca pritužbe i na pravo na ustavnu žalbu, na način kako je to propisano odredbama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (čl.67- čl. 78 Zakona).

Kod svega izloženog, Zaštitnik, shodno čl. 41 st. 2 Zakona o Zaštitnik/ci, daje sljedeću

PREPORUKU

Javnoj izvršiteljki XX

- da u smislu odredbe čl. 6 st. 1 ZIO, bez daljeg odlaganja, preduzme mjere i radnje na sprovođenje izvršenja pravosnažne presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. XXX/12 od 17. jula 2015. godine,

- da bez daljeg odlaganja postupi po predlogu ranijeg punomoćnika izvršnog povjerioca, advokata XX, iz Podgorice, iz podneska od 25. maja 2016. godine, kojim je, između ostalog, traženo pribavljanje podataka o svojoj imovini izvršnog dužnika, kako od izvršnog dužnika, tako i od drugih

fizičkih ili pravnih lica, državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne uprave, a koji su neophodni za sprovođenje izvršenja, sve ovo polazeći od odredbe čl. 32 st.1 i 2 ZIO,

- da bez daljeg odlaganja uredno dostavi izvršnom povjeriocu obavještenje od 15. oktobra 2018. godine, shodno čl. 43 st. 1 ZIO.

Javnom izvršitelju XX

- da u smislu odredbe čl. 6 st. 1 ZIO, bez daljeg odlaganja, preduzme mjere i radnje u cilju sprovođenja i okončanja postupka izvršenja pravosnažne i izvršne isprave – presude Osnovnog suda u Herceg Novom, posl. oznake P.br.XXX/17 od 4. decembra 2017. godine.

Javni izvršitelji XX i XX su dužni da u roku od 30 dana od dana prijema ovog mišljenja dostave izvještaj o preduzetim radnjama na izvršenju preporuka.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Mirjana Radović

Dostavljeno:

- Podnosiocu pritužbe,
- Javnoj izvršiteljki XX,
- Javnom izvršitelju XX,
- a/a.